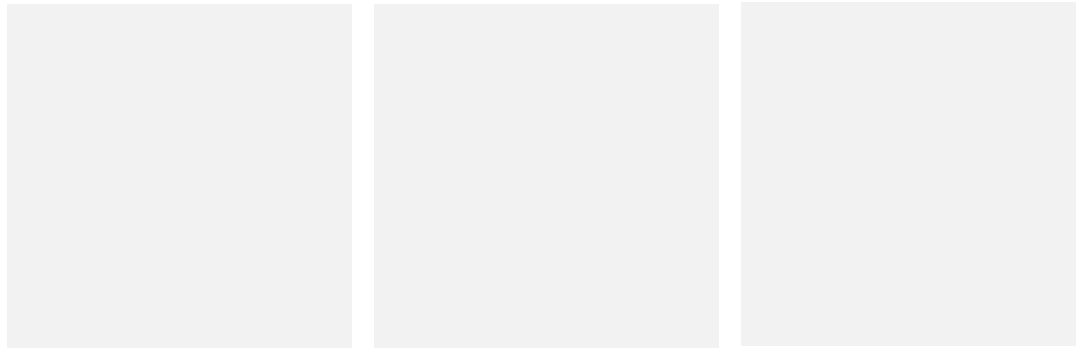
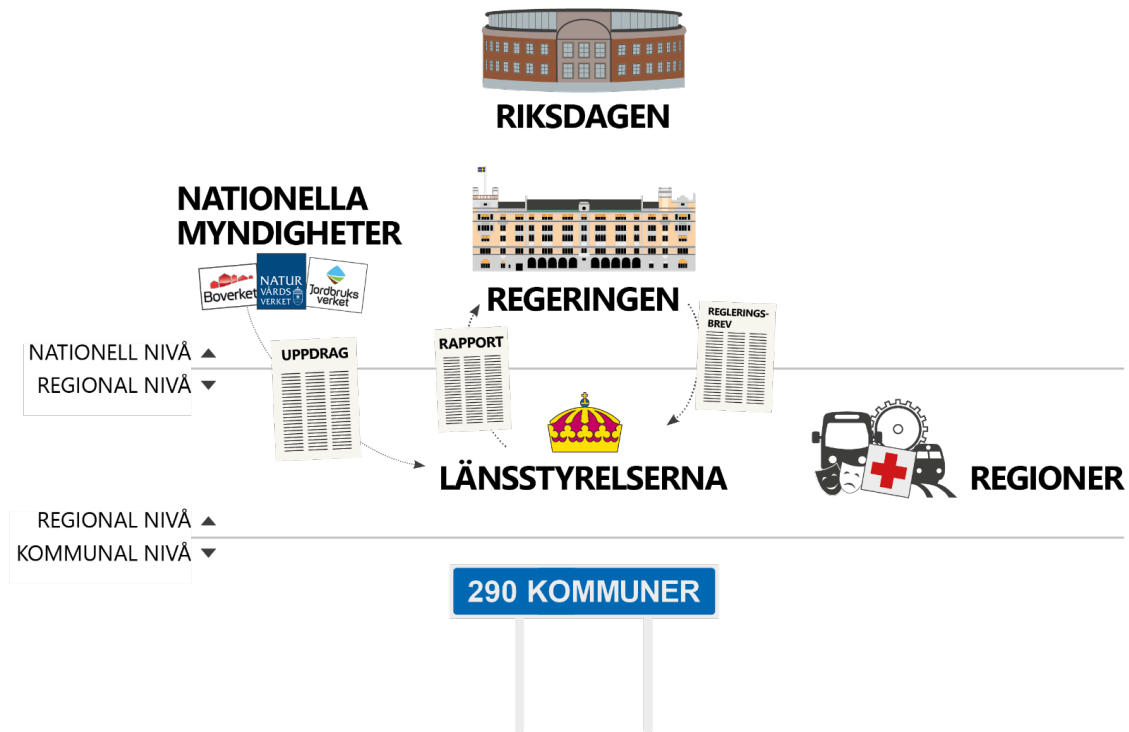

Brottsförebyggande föräldraskapsstöd i utsatta områden

Regeringsuppdrag till länsstyrelserna
Ida Rosengren, nationell samordnare

Länsstyrelser i län med utsatta områden, särskilt utsatta områden och riskområden som identifierats av Polismyndigheten ska under 2023–2026 erbjuda stöd till kommuner, regioner och andra relevanta aktörer med att utveckla ett kunskapsbaserat, samordnat och långsiktigt stöd i föräldraskapet till föräldrar med barn upp till 18 år.

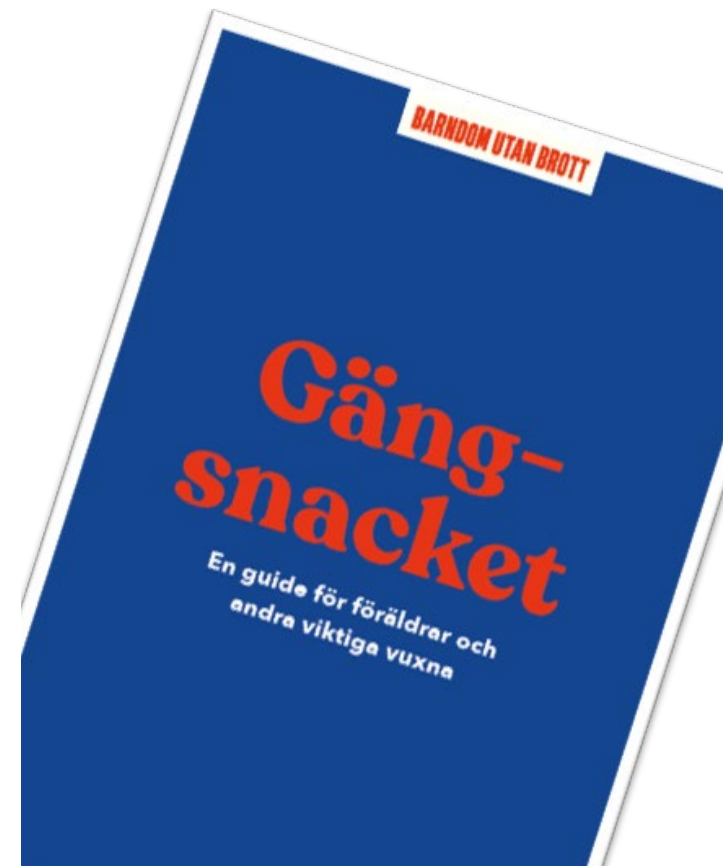
Uppdraget ska bidra till att bekämpa och förebygga kriminalitet bland barn och unga.

Länsstyrelserna

Länsstyrelsens stöd

- Samverkansinsatser
- Kunskapsspridning och utbildning
- Processledning
- Metodstöd och implementering
- Informations- och kommunikationsinsatser
- Nyhetsbrev

Vad menar vi med Brottsförebyggande föräldraskapsstöd?

Handlingsplan för brottsförebyggande föräldraskapsstöd

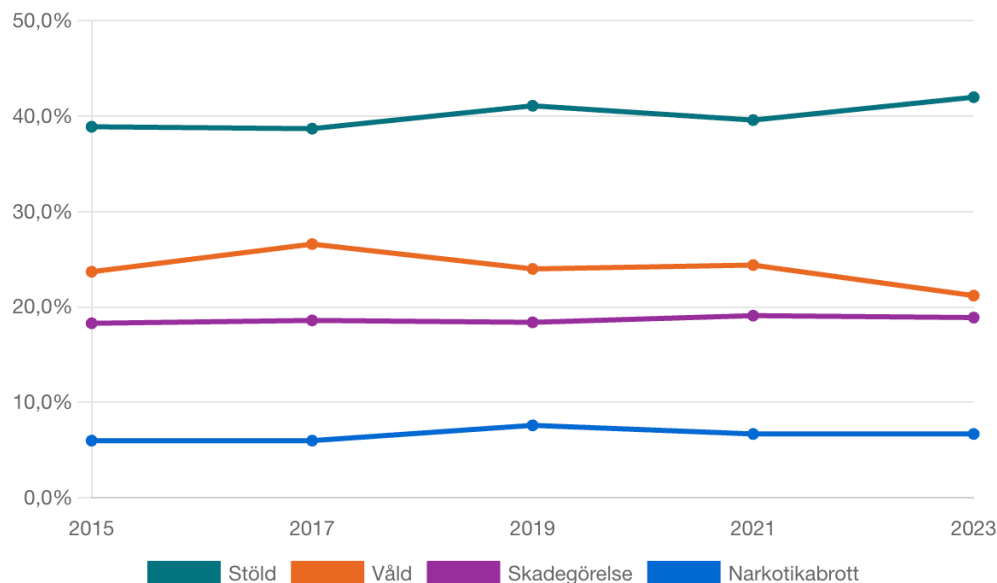
Skellefteå, januari 2022

Länstyrelserna

Brott bland barn och unga

Delaktighet i brott

Andel (%) elever i årskurs 9 som uppger att de begått olika typer brott under de senaste tolv månaderna. Källa: Skolundersökningen om brott 2023.

Tabell 2: Antal och andel identifierade individer i Cylindermodellen i de 53 lokalpolisområden som rapporterat både 2019 och 2022. Andel av samtliga cylinderindivider för respektive år inom parentes.

	2019	2022	Procentuell ökning
Totalt antal	5 154	7 905	53,4 %
<i>Antal upp till och med 14 år</i>	70 (1,4 %)	191 (2,4 %)	172,4 %
<i>Antal upp till och med 17 år</i>	672 (13,0 %)	1 179 (14,9 %)	75,4 %
<i>Antal upp till och med 21 år</i>	2 036 (39,5 %)	3 425 (43,3 %)	68,2 %

Källa: Noas underrättelseenhet. Bearbetningar av Brå.

Situationell handlingsteori

Enligt SAT är brott ett val beroende av ett **samspel** mellan:

1. Individens **brottbenägenhet**

- Moral (värderingar/attityder om vad som är rätt och fel att göra i specifika situationer) och
- Förmåga att utöva självkontroll (i vilken utsträckning kan individen handla efter sina värderingar när det finns ett yttre tryck att bryta mot dessa)

2. Exponering (pga social- el. självselektion) för **kriminogena miljöer** karaktäriserade av:

- Normer/regler som finns på platsen/i miljön
- Förmågan/viljan att upprätthålla normer/regler
- Frestelser och provokationer

Individ

Miljö

Handling

Förebygga brott med utgångspunkt i SAT

För att förhindra brott måste vi försöka påverka de handlingsalternativ som individen ser och de val individen gör så att de

- 1, inte ser brottshandlingar som ett handlingsalternativ, och
- 2, om de trots allt ser dessa handlingar som ett alternativ inte väljer det alternativet.

Det förbyggande arbetet bör inkludera insatser på flera olika nivåer och ha ett innehåll som kan

- Påverka individen
- Påverka miljön
- Påverka exponering

Vad säger föräldrarna i utsatta områden?

- Kvalitativa intervjuer med 31 föräldrar boende i utsatta områden i Stockholms län
- I syfte att ta reda på vilket behov av stöd föräldrar har och hur stödet kan utformas.

Rapport 2023:22

Länsstyrelsen
Stockholm

**Oroa dig inte mamma,
det är bara skottlossning**

Intervjuer med föräldrar i utsatta områden i Stockholms län

Länsstyrelserna

Vad säger föräldrar i utsatta områden?

Rapport från Länsstyrelsen i Stockholm 2023:22

- Om bostadsområdet
- Anpassning och strategier
- Bristande tillit

"Jag är orolig nu inför sommaren. Barnen är lediga men jag måste jobba, jag kan inte ha koll hela tiden. Jag blir orolig men jag kan inte tvinga de att vara hemma hela tiden"

"De är jätterädda för socialtjänsten. Jag var också rädd, jätterädd, precis när jag var i början i Sverige så fick jag höra att de tar allas barn. Nu har jag själv upplevelser med Socialtjänsten, jag har upplevt, arbetat, samarbetat med dem, de hjälper mig. Så jag går ut och berättar för folk, då vill de ha hjälp. De blir förvånade över att socialtjänsten kan hjälpa till och inte tar barnen."

"Oroa dig inte mamma – det är bara skottlossning. Det är väldigt vanligt i Sverige"

Föräldrars förslag på hur stöd bör utformas

Rapport från Länsstyrelsen i Stockholm 2023:22

Synliga myndigheter i området

Muntlig information före skriftlig

Stöd och info från en tillitsfull person på eget språk

Tidigt föräldrastöd via MVC och BVC viktigt

Föräldrastöd på sfi – även pappor nås

Arenor som ska erbjuda stöd

Länsstyrelserna

Våra reflektioner

Rapport från Länsstyrelsen i Stockholm 2023:22

- Bristande tillit till offentliga aktörer är systemhotande
- Tillit skapas genom relationer via en personlig kontakt
- Offentlig sektor behöver finnas där medborgarna är
- Olika aktörer behöver arbeta med att motverka desinformation och ryktesspridning
- Stöd behöver erbjudas i andra former och på nya arenor.

Länsstyrelserna

Nulägesbeskrivning av utsatta områden

Kunskapsbaserat universellt föräldraskapsstöd

- Familjecentraler, tidiga samordnade insatser och förskola/skola som arena

Ett tillgängligt stöd

- Präglat av desinformation, nå utrikesfödda pappor, brobyggare, anpassning och språk

En stödjande organisation

- Samverkan, brottsförebyggande, regioner och statsbidrag

Indikerade och selektiva brottsförebyggande arbetet

- Program, implementering och samverkansformer

Länsstyrelserna

Utvecklingsbehov och förslag till åtgärder

- Bristande samordning och styrning
- Otillräcklig och kortsiktig finansiering
- Samverkan med regionen
- Uppföljning och utvärdering
- Nationell förvaltning och regionala implementeringscentrum
- Kraftsamling mot desinformation
- Svårigheter att inkludera föräldrar i det brottsförebyggande arbetet

Tack

Länsstyrelserna